

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора № 82/11
від „09” 10 2012 р.

ІНСТРУКЦІЯ
з електробезпеки № 184/12
при користуванні електропобутовими приладами

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи університету.
1.2. Електричний струм являє собою небезпеку, яка не попереджує про свою присутність. Електроустаткування становить значну потенційну небезпеку тому, що органи чуття людини не здатні на відстані виявляти наявність електричної напруги. В зв'язку з цим захисна реакція організму проявляється лише після того, як людина потрапила під її дію. Найбільша кількість випадків електротравматизму, в тому числі із смертельними наслідками, стається при експлуатації електроустановок напругою до 1000В, що пов'язано з їх поширенням і відносною доступністю для кожного, хто працює на виробництві чи в установі.

1.3. Особливо небезпечним є доторкання людини до струмоведучих частин, які знаходяться під напругою. При безпосередньому стиканні людини з струмоведучими частинами електроспоживачів та електромереж, виникає небезпека ураження її організму електричним струмом, тому що тіло людини має здатність проводити електричний струм. Дія електричного струму на організм людини може викликати порушення серцевої діяльності, зупинку дихання, шоківий стан, опіки, що нерідко закінчуються смертю. Внаслідок цього користування електричними приладами вимагає від людини особливої уваги та обережності.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ

2.1. Встановити електроприлад у спеціально відведеному місці на рівну, суху, теплостійку поверхню, якомога ближче до розетки і на достатньо відкритому просторі, щоб забезпечити його правильну вентиляцію.

2.2. Перед увімкненням електроприладу необхідно перевірити:

- клас напруги приладу та розетки, до якої підключається прилад;
- справність розетки, до якої буде підключатись електроприлад;
- наявність заземлення розетки (при наявності);
- справність електропровідників приладу (вилки, шнура, місця їхнього з'єднання, стан ізоляції);
- правильність встановлення приладу;
- відсутність зовнішніх механічних пошкоджень приладу;
- відсутність поблизу легкозаймистих речовин;

2.3. Не вмикати в електромережу електроприлади, потужність яких перевищує допустиму.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ ПРИЛАДАМИ

3.1. Щоб уникнути ураження електричним струмом при користуванні побутовими та промисловими електроприладами (далі - електроспоживачами) (в т.ч. холодильниками, телевізорами, комп'ютерною та іншою офісною технікою, обігрівачами, кондиціонерами, електросвітільниками, прасками, чайниками, електро-підігрівачами води) слід дотримуватись правил:

- не користуватися пошкодженими розетками, відгалужувальними та з'єднувальними коробками, вимикачами та іншою електроапаратурою;
- не користуватися саморобними подовжувачами, та тими, які не відповідають вимогам правил;
- не застосовувати для опалення приміщень саморобне електронагрівальне обладнання;
- при користуванні електроспоживачами, які мають окремий, самостійний провід заземлення, перед включенням його в електромережу, перевірити наявність та надійність приєднання заземлюючого проводу до відповідних клем;
- не доторкатися руками до обірваних та оголених ділів електромережі, електроспоживачів;
- не торкатися до електроприладу, який включений в електромережу, мокрими руками;
- не проводити самостійно будь-який ремонт електричних пристроїв та електромережі;
- не загорювати вентиляційні отвори електроприладів;

- при прибиранні підлоги біля електроспоживачів, та очищенні їх від пилу та бруду (в т.ч. холодильників, світильників, електричної апаратури тощо), обов'язково вимкати їх від електромережі;
- не залишати без догляду увімкнені електроспоживачі.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ КОРИСТУВАННЯ ЕЛЕКТРОПОБУТОВИМИ ПРИБАДАМИ.

4.1. Відключити електропобутові прилади та від'єднати провід живлення від розетки електромережі. При цьому слід пам'ятати, що від'єднуючи вилаку електроприладу від розетки, слід тримати її за корпус, а не смикати за провід живлення, щоб не потрапити під дію електричного струму.

4.2. Витримати час щоб електроприлад охолов, оглянути приміщення і переконатись у відсутності порушень, що можуть призвести до пожежі.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. У випадку виникнення аварійної ситуації слід вимкнути всі електроприлади, доповісти про те, що трапилось, керівнику робіт або іншій посадовій особі університету.

5.2. У випадку виникнення пожежі негайно розпочати її гасіння наявними засобами пожежогасіння. При необхідності за телефоном "101" викликати пожежну охорону. Гасити електрообладнання напругою до 1000В можна тільки порошковими або вуглекислотними вогнегасниками з відстані 1м (гасити електроприлади водою забороняється).

5.3. Якщо стався нещасний випадок терміново вжити заходів щодо подання необхідної медичної допомоги і, при необхідності, викликати карету швидкої допомоги за телефоном "103" або відправити потерпілого в найближчий медичний заклад.

5.4. Конкретні дії щодо подання першої допомоги потерпілому під час різних уражень описані в чинній по університету інструкції з подання першої до медичної допомоги, яка вивчається працівниками під час проходження увідного, первинного і подальших інструктажів з питань охорони праці.

Розробив:
Провідний інженер ВГЕ

В.В. Пічак

Погоджено:
Головний енергетик

О.Г. Гавриленко

Провідний інженер ВОП і ВЖД

В.Д. Берездецький

Провідний юриконсульт

В.В. Протас